

**Legfőbb Ügyészség
Terrorizmus, Pénzmosás és Katonai Ügyek Főosztálya**

***Központi Nyomozó Főügyészség
útján előterjesztve!!!***
1087 Bp. Könyves Kálmán Krt. 38.
1476 Pf. 404.

Ügyszám: 2.Nyom. 1129/2017

Tárgy: Panasz nyomozást megszüntető határozattal szemben

Tisztelt Legfőbb Ügyészség Terrorizmus, Pénzmosás és Katonai Ügyek Főosztálya!

Alulírott dr. T. Tóth Balázs ügyvéd [REDACTED]

[REDACTED], mint [REDACTED] sértett fenti szám alatti
ügyben az eljárásban korábban csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője

p a n a s s z a l é l e k

a 2.Nyom. 1129/2017. számú ügyben a Központi Nyomozó Főügyészség által meghozott és számomra 2018. április 17. napján kézbesített határozattal szemben. A határozatban megállapított tényállás álláspontom szerint számos pontos iratellenes, a határozat nyilvánvalóan szavahihetetlen tanúk vallomására alapít tényállást, illetve az egyes vallomások közötti ellenmondások feloldására az eljárás során kísérletet sem tettek, az eljárásban intézkedő rendőröket tanúként sem hallgatták meg, és egyes releváns jogkérdéseket nem is érint az eljárást lezáró döntés nem is vizsgál érintőlegesen sem. Ezen állítások alátámasztásául az alábbiakat adom elő.

1. Iratellenes, illetve bizonyítatlan és okszerűtlen megállapítások a határozatban megállapított történeti tényállás kapcsán

- a) A határozat szerint a sértett édesanyja, barátja és nevelőapja (akit a határozat végig következetesen, de tévesen nevez a sértett nevelőapjának) azt mondták el a mentők kiérkezésekor az Országos Mentőszolgálat munkatársainak, hogy amennyiben a sértett nem szedi a gyógyszereit, agresszíven viselkedik.

Ezzel szemben ilyen kijelentést nemhogy a felsoroltak mindegyike, de egyike sem tett, a határozatból nem is derül ki, hogy ez a megállapítás milyen bizonyítékon alapszik. E körben a tanúk szembesítése indokolt.

- b) A határozat másodok oldalának második bekezdése szerint az „OMSZ munkatársai a sértettet meztelenül a fürdőkádban találták, aki a mentősöket meglátva hangosan kiabálni és őrjöngeni kezdett.”

Ezzel szemben az eljárásban lefoglalt felvételek tanúsága szerint nem a mentősök, hanem a rendőrök mentek be a fürdőszobába, akiket meglátva a sértett nem kezdett kiabálni, pláne nem őrjöngeni (ami kontrollálatlan dühkitörést jelent), hanem egyszerűen feltette azt a teljesen okszerű kérdést, hogy mit keresnek a lakásában. Az idézett megállapítást tehát objektív bizonyíték cáfolja.

- c) Ugyanezen bekezdés szerint a mentősök megkérték a sértettet nyugodt hangnemben, hogy orvosi ellátás érdekében jöjjön ki a fürdőkádból.

Ezzel szemben a sértettel az események ezen szakaszáig (és még később is) jellemzően a rendőrök kommunikáltak, de olyan nem hangzik el a mentősöktől, hogy orvosi ellátás érdekében kellene kijönnie a fürdőkádból, ilyen az objektív bizonyítékként rendelkezésre álló felvételen nem hallatszik.

- d) A határozat szerint ezt követően a rendőrök a mentőápoló kérésére megpróbálták az őrjöngő sértettet a fürdőszobával szemközti szobába kíséni, hogy a szükséges orvosi ellátásban részesülhessen.

Ezzel szemben a határozat szerint egyébként meg sem nevezett mentőápolótól ilyen kérés az objektív bizonyítékként szolgáló felvételek szerint nem hangzott el, a rendőrök saját elhatározásból mentek be a fürdőszobába („Na, bilincseljük meg!” – hangzik el in medias res), aki ekkor sem őrjöngött, nem viselkedett agresszívan, teljesen okszerű kérdéseket tett fel és legfeljebb felháborodásának adott hangot. Egy mentálisan ép nő is legalább ennyire lenne felháborodva azon, ha ő meztelenül tartózkodik a fürdőkádjába, és férfi rendőrök számára érthetetlen okból és megjelennek a lakásában. Az sem világos a határozatból, hogy fürdővel szembeni szobában vajon milyen, „szükséges” orvosi ellátásban akarták részesíteni a sértettet, ha a mentősöknek sikerült úgy kivonulniuk az ismerten schizoaffektív zavarban szenvedőhöz, hogy náluk szedatív anyag sem volt, és ehhez külön kellett hívni egy új mentőt. Okszerűen a határozatból nem következik semmi arra nézve, hogy orvosilag milyen ellátásban kellett volna a sértettet részesíteni, és az okszerű orvosi ellátás céljából miért volt szükséges a sértett másik szobába távozása, e körben az eljárás során álláspontom szerint orvosszakértő kirendelésére kellett volna sort keríteni.

- e) Ugyanezen oldal következő bekezdése szerint a sértettre bilincset kívántak helyezni a rendőrök, amit a bal kezén csak hosszadalmas ellenállás után tudtak rögzíteni. Az ellenállás tényét a határozat anélkül állapítja meg, hogy ez a felvételen látszana, a hosszadalmas jelző pedig különösen érthetetlen, mivel az egész eseménysor a rendőrök fürdőszobába lépésétől a távozásig a felvételek szerint nem tartott két percig sem, és ebbe a teljes, a b) ponttól kezdődött eddigi eseménysor belefért.
- Ezzel szemben ilyen hosszadalmas ellenállás bilincselés a felvételen nem észlelhető az egyébként is pár másodpercig tartó esemény (fürdőből szemközti szobába kísérés) során.
- f) E körben lényeges körülmény, hogy a határozat nem tartalmazza azt, hogy a rendőrök a sértettel soha nem közölték, hogy vele szemben bilincset fognak alkalmazni, amennyiben nem engedelmeskedik az egyébként meg sem nevezett rendőri intézkedés keretében. Ez lényeges körülmény, hiszen ellenállni akkor lehet valaminek, ha sor került felszólításra és figyelmeztetésre a kényszerítő eszköz alkalmazása előtt.
- g) Ugyanezen bekezdés szerint a sértett bal oldalán álló rendőr – amikor a sértett az ajtófélfának ütközött – elengedte a sértett karját, és ezzel egyidejűleg egy „reccsenő hang hallatszott”, amikor a sértett felkiáltott, hogy „eltörték a karomat”.
- Ezen tényállási elem szerint a sértett karjának akkor kellett eltörnie, amikor azt a rendőr nem is fogta. Ugyanakkor ezt a lehetőséget az eljárásban beszerzett orvosszakértői vélemény kategorikusan kizárta.
- h) A határozat szerint a sértett azt követően is őrzöngött és ellenszegült, hogy már el volt törve a karja, meg volt bilincselve rajta egy az ő testsúlyánál kb. kétszer nehezebb rendőr ült.
- Ezzel szemben az objektív bizonyítékként szolgáló felvétel szerint ellenszegülést a sértett ekkor nem tanúsított, hiszen arra módja sem lett volna megbilincselve, törött kézzel, a hátán elhelyezkedő rendőrrel együtt, azon pedig nem kell meglepődni, hogy a frissen törött kezével, meztelenül fekvve egy rendőr alatt kiabál valaki, ezt őrzöngésnek és ellenszegülésnek nevezni nem lehet.
- i) A harmadik oldal második bekezdése szerint ██████████ mentőápoló” által készített dokumentációs lap szerint a sértett kiugrott a kádból, elcsúszott annak a szélén, eltört a karja, és agresszivitás miatt kellett szedálni. A kádból való kiugrás, az elcsúszás és a kar ennek következtében való törése a felvételek és az eljárásban beszerzett orvosszakértői vélemény alapján bizonyítottan az ügy lényeges körülményeire vonatkozó hamis tényállítások, erre tekintettel a tanú szavahihetősége erősen megkérdőjelezhető.

- j) Ami a Péterfy Sándor utcai kórházban felvett zárójelentést illeti (amely szerint a sértett agresszíven viselkedett és bizonytalan körülmények között eltört a karja), a határozatból nem derül ki, hogy ezek – az egyébkén valótlán – megállapítások kinek a nyilatkozata alapján kerültek bele a zárójelentésbe, de minden valószínűség szerint a szállítást végző mentőápolók valamelyike nyilatkozta ezt, ami egy, a dokumentációs lapon rögzítettől eltérő verzió, ami szintén a tanú szavahihetőségét vonja kétségbe.
- k) A határozat negyedik oldala szerint a sértett édesanyja a megállapított tényállással azonos tartalmú vallomást tett. Ez nem felel meg a valóságnak: az összes tanú vallomása két lényeges ponton esik egybe: egy beteg emberhez hívtak mentőt, aki a rendőri intézkedésnek önként nem engedelmeskedett.
- l) A sértett édesanyja a tanúvallomásában nem tett olyan nyilatkozatot, hogy a lánya őriöngött volna vagy agresszív lett volna, vagy hogy ilyen tartalmú tájékoztatást adott volna a kikerkező mentősöknek, ugyanakkor azt nyilatkozta, hogy az intézkedést nem is látta, mivel nem tartózkodott annak ideje alatt a lakásban. Viszont közölte, hogy korábbi beszállítások során soha nem kellett a lányával szemben bilincset alkalmazni, sérülést korábban soha nem szenvedett a lánya, ez alapján álláspontja szerint egy szakszerű intézkedés során a lánya karja nem törhet el.
- m) A határozat szerint az 1. sz. tanú is a megállapított tényállással azonos tartalmú vallomást tett.

Ezzel szemben a tanú nem nyilatkozott úgy, hogy a sértett őriöngött volna vagy agresszív lett volna, vagy hogy ilyen tartalmú tájékoztatást adott volna a kikerkező mentősöknek. Ezzel szemben azt nyilatkozta, hogy nem a mentősök, hanem a rendőrök mentek oda a fürdőszobához, ahol felszólították a sértettet, hogy jöjjön ki a kádból, vagyis eszerint – a megállapított tényállással szemben - a mentősök ekkor nem kommunikáltak a sértettel. A tanú vallomása nem támasztja alá azt sem, hogy a mentősök kérték volna a bilincselésre a rendőröket. A tanú szerint a sértett az intézkedés miatt méltatlankodott, de olyan nyilatkozatot nem tett, hogy tapasztalata szerint a sértett agresszív, őriöngő magatartást nem tanúsított volna. Az 1. sz. tanú szembesítése is elmaradt a mentős tanúkkal.

- n) ██████████ az egyik mentősnek a határozat ismertetése szerint tett vallomása nem támasztja alá, hogy ő és a kollégája kommunikált volna a sértettel, hiszen a határozat szerint „a rendőrök tevékenységét mindvégig szemmel tartották”, ugyanakkor arról a határozat nem tesz említést, hogy ██████████ kommunikált volna a sértettel, és ha igen, mi volt annak a tartalma és arra mikor került sor. A tanú nyilatkozatát, mely szerint a sértett csapkodott (hogyan csapkodhatott, ha lefogták

majd megbilincseltek?), nem támasztják alá a felvételek, ahogy azt sem, hogy a sértett a szemközti kasszoba ablakát meglátva elindult annak irányába, és ez alapján azt feltételezte, hogy a sértett ki akart ugrani az ablakon. Amellett, hogy ezt a felvételek nem támasztják alá, az a megállapított tényállással is ellentétes: ha a sértett ellenállt annak, hogy átvigyék a másik szobába, akkor hogyan lehetséges az, hogy miközben két rendőr fogta közre, ő maga indult meg a szoba irányába, hogy ott kiugorjon az ablakon?

Semmi nem támasztja alá a tanú azon nyilatkozatát sem, hogy a sértett nevelőapja (aki nem a sértett nevelőapja) akként nyilatkozott, hogy a sértett „képes kiugrani még az ablakon is”. Ilyet a 2. sz. tanú nem mondott neki, erre vonatkozó más bizonyíték az eljárásban nem merült fel, e körben szükséges lett volna szembesítésre.

Teljesen érthetetlen ugyanakkor, hogy a határozat szerint elfogadható magyarázat a nyilvánvalóan valótlan tartalmú orvosi dokumentációra („a beteg a kád szélén elcsúszott és úgy tört el a karja) az, hogy röviden próbálta összefoglalni a tanú eseményeket. Ugyanis itt nem arról van szó, hogy tanú rövidebben írt le egy hosszabb tényállást, hanem arról, hogy az eljárás körülménye kapcsán orvosi dokumentációban nyilvánvalóan valótlan tényről rögzített, hiszen a felvételek alapján egyértelmű, hogy a mentősök egyrészt hallják, mikor kiált fel a sértett, hogy eltört a karja, másrészt a mentősök is pontosan tudják az 1. sz. tanúval folytatott beszélgetés alapján, hogy mikor és hogy tört el a sértett karja. ██████████ senkivel nem került szembesítésre az eljárás során.

- o) ██████████ nyilatkozatával kapcsolatban szintén semmi nem támasztja alá azt, hogy a sértett nevelőapja (aki nem a sértett nevelőapja) akként nyilatkozott, hogy a sértett „képes kiugrani még az ablakon is”. Ilyet a 2. sz. tanú nem mondott neki, erre vonatkozó bizonyíték az eljárásban nem merült fel. Az sem világos, hogy a tanú honnan tudta, hogy miért akartak a rendőrök bilincset alkalmazni, ha e körben a felvételek és a saját nyilatkozata szerint sem folyt semmilyen kommunikáció a mentősök és a rendőrök között. ██████████ szembesítése is elmaradt az eljárásban.

2. Tanúk szavahihetlensége

Teljesen érthetetlen, hogy a mentősök vallomására a fentiek alapján hogyan lehet tényállást alapozni. Az nem lehet kérdéses, hogy az orvosi dokumentációban valótlan tényeket rögzítettek a sérülés keletkezési körülményeivel kapcsolatban, ahogy az sem, hogy

életszerűtlen, ellentmondásos vallomást tettek tanúként is. Tekintettel arra, hogy a mentősök felelőssége is felmerül a sérüléssel kapcsolatban, a tanúk nem is tekinthetők érdektelennek.

3. Elmulasztott eljárási cselekmények

- a) Talán a legsúlyosabb eljárási hiányosság, hogy a nyomozás során az intézkedő rendőröket tanúként sem hallgatták meg, a sértett és egyéb tanúkkal őket nem szembesítették, ahogy a mentősökkel sem, akik nyilatkozatai és az akik által felvett orvosi dokumentáció szintén legalábbis ellentmondásos. Nem világos, hogyan lehet egy bántalmazással kapcsolatos gyanú miatt megindult eljárás úgy lezárni, hogy az intézkedő rendőröket tanúként sem hallgatják meg, hiszen a felvételeken számos releváns rész nem látszik, különös tekintettel a törés pillanatára.
- b) A mentősöket és az egyéb tanúkat nem szembesítették egymással, pedig a fentiek szerint a vallomásaik számos ponton ellentmondanak egymásnak.

4. Releváns jogkérdések vizsgálatának hiánya

- a) A határozat meg sem említi az Rtv. kényszerítő eszközök alkalmazásával kapcsolatos szabályait, így értelemszerűen elemezni sem tudja, hogy a konkrét esetben miért állt fenn egyáltalán a bilincshasznált törvényi feltétele. Ez annak előkérdése, hogy intézkedéstaktikai szempontból a bilincset megfelelően használták-e.
- b) A határozat a kényszerítő eszköz alkalmazásának jogszerűsége kapcsán érdemben annyit mond, hogy az előjáró szerint az jogszerű és arányos volt. Ha ennyiben kimerül egy büntetőeljárásban a jogszerűség megítélése, akkor nincs értelme feljelentést tenni egyetlen esetben sem, ha az előjáró szerint az intézkedés jogszerű volt. Nem világos, ha a határozat egyébként releváns kérdésnek tekinti a bilincsalkalmazás jogszerűségét és arányosságát, akkor a kérdést miért nem a hatályos törvények elemzése alapján teszi meg (Rtv. 15. §, 16. § és 17. §-ait nem is hivatkozza a határozat, így nem is elemzi azokat a konkrét eset vonatkozásában, anélkül pedig lehetetlen megítélni, hogy az intézkedése és a kényszerítő eszközök miért voltak törvényesek).
- c) Mindennek azért van jelentősége, mert a határozat nem vizsgálja a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés (Btk. 165. §) megvalósulását sem. Az ugyanis foglalkozási szabálysértés kérdése, hogy egy rendőr jogszerűen vagy jogellenesen alkalmaz-e bilincset, amit nem egy intézkedéstaktikai kérdésekben jártas

rendőr kompetenciája és hatásköre megítélni, és amennyiben szükségtelen volt a bilincs alkalmazása, akkor a sérüléssel ok-okozati összefüggésben az intézkedő rendőrök felelőssége fennáll. Tekintettel arra, hogy a sértettel szemben két rendőr intézkedett, a testi kényszeren túlmenő minden kényszerítő eszköz alkalmazása álláspontom szerint szükségtelen és ezért jogszerűtlen volt. Ezt támasztja alá, hogy a sértettel szemben korábbi beteg állapotában alkalmazott intézkedés során soha nem került sor bilincs alkalmazására vagy sérülés okozására, sokszor testi kényszerre sem, akkor sem, ha rosszabb állapotban volt, mint az inkriminált esetben. Abban az esetben, ha a kiküldött rendőrök akár a saját szakmai tapasztalatuk, akár a sértett mentális állapota miatt úgy vélhették, hogy sérülés okozása nélkül nem tudnak a beteg emberrel szemben intézkedni (akinek a törvény alapján segíteniük kellett volna, a sérülés okozását pedig kerülniük kellett volna), akkor erősítést kellett volna hívniuk.

- d) Ezen túlmenően nem világos, hogy az intézkedéstaktikai kérdésekben jártas rendőr hogyan tudta megállapítani, hogy a törés időpontjában maradéktalanul szabályszerű volt a rendőrök eljárása, ha a felvételen az intézkedés nem is látszik.

A fentiek alapján kérem, hogy a panaszomnak helyt adni szíveskedjenek.

Budapest, 2018. április 24.

Tisztelettel:

dr. T. Tóth Balázs
ügyvéd
Magyar Helsinki Bizottság